

Temyiz Eden (Davacı) : Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.
Vekill/(leri) : Av. İ. Yılmaz Aslan
Barbaros Bulvarı Tan Apt. 60/5 Balmumcu-Beşiktaş/İSTANBUL
Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - aynı adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 09/01/2009 günlü, E:2006/1603, K:2009/111 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Bülent Küfüdür
Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. tarafından Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.'den alınan Selçuk-K adlı geminin satış mukavelesinin 15. maddesinin, 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hüküm içermesi nedeniyle davacı şirketin anılan Yasa'nın 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak takdiren %5 oranına denk gelmek üzere 18.053.894.45 TL. idarî para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 19/10/2005 günlü, 05-69/959-260 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 09/01/2009 günlü, E:2006/1603, K:2009/111 sayılı kararıyla; Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. ile Karadeniz Ltd. Şti. arasında 22/09/2000 tarihinde akdedilen Selçuk-K adlı Ro-Ro gemisinin satışına ilişkin sözleşmenin 15. maddesi ile, "Alıcı hiçbir şekilde Samsun Limanı'ndan Rusya limanlarına sefer yapmayacaktır ve bu konuda taahhütname verecektir." düzenlemesinin yapıldığı, 25/09/2000 günlü taahhütnamede de, "22/09/2000 günlü, M/V Selçuk-K gemisine ait satış anlaşmasının 15. maddesine göre hiçbir şekilde M/V Selçuk-K gemisi ile veya aynı isim altında Samsun limanlarından Rusya'ya ait limanlara ve Rusya limanlarından Samsun limanlarına sefer/taşıma yapmayacağımızı, herhangi bir nedenle böyle bir sefer/taşıma yapılması halinde 1.000.000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları) ödemeyi taahhüt ederiz." ifadesinin yer aldığı, satış anlaşmasındaki bu maddenin, Karadeniz Ltd. Şti.'nin 21/09/2004 günlü şikâyet dilekçesi üzerine Rekabet Kurulu tarafından açılan soruşturmanın 24/11/2004 günlü tebligatı taraflara iletdikten sonra, Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.'nin Karadeniz Ltd. Şti.'ne noter marifetiyle 24/12/2004 gününde söz konusu rekabet yasağının artık geçerli olmadığına ihbar edilmesine kadar yürürlükte kaldığı, Rekabet Kurulunca da, taahhütnamede yer alan cezaî şartın icra edilmemiş olması

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/863

Karar No : 2013/1159

ve Rekabet Kurumu tarafından soruşturmanın açıldığına tebliğ edilmesi üzerine rekabet yasağı maddesinin Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. tarafından yürürlükten kaldırılması hususlarının hafifletici, şirketin pazardaki gücünün ağırlaştırıcı sebepler olarak değerlendirilmesi sonucu, eylemin tespit tarihi 2004 yılı olduğundan, 2003 yılı gayri safi geliri esas alınarak idarî para cezası verilebilecekken, davacının lehine 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak takdiren %5 oranına denk gelmek üzere idarî para cezası uygulandığı, 4054 sayılı Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasasındaki rekabetin korunmasını sağlamak, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları önlemek olduğuna göre, devralmalarda alıcı ve satıcı arasındaki rekabet yasağına ilişkin bir anlaşmanın rekabeti engellemesi nedeniyle kanuna aykırılık teşkil edeceği, ancak alıcı ile satıcının aynı pazarda rakip olarak kalması halinde devredilen işletme hakkında ayrıntılı bilgiye sahip satıcının eski müşterilerini kolayca kazanıp alıcıyı pazar dışına itebileceği, böylece sonuç olarak rekabetin ortadan kalkacağı, işlemin istenen etkiyi yaratmasını sağlamaya yönelik olarak belli sınırlar içinde rekabet yasağı getirmenin rekabetin korunmasını sağlamak için gerekli olabileceği, ancak, rekabet açısından yararlı sonuçların elde edilmesi için rekabet yasağının, devralmanın yaşama geçirilmesi için gerekli ve aynı zamanda süre ve kapsam yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olması gerektiği, böyle bir yan sınırlama ile, satıcıya karşı korunan alıcının pazarda tutunabileceği ancak rekabet yasağının uzun vadede rakip sayısının artması sonucunu doğuracağı, uyumsuzluk konusu olayda, söz konusu devir işlemine ilişkin satış anlaşmasının 15.maddesinde düzenlenen ve taahhütname ile cezai şarta bağlanan rekabet yasağının, amacı bakımından alıcının Samsun-Rusya hattına girerek rekabet etmesini önleyici nitelikte olduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanmış bulunan "piyasanın paylaşılması" ve "yeni girişlerin zorlaştırılması" fiilleriyle benzerlik gösterdiğinden, ayrıca, satıcı lehine ve sınırsız süreli düzenlenmiş olması sebebiyle de yan sınırlama sayılabilmesi için gerekli nitelikler taşımadığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

İncelenen olayda; davacı şirkete ait olan Selçuk-K isimli geminin Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Tic. Ltd. Şti'ne satışını konu alan 22/09/2000 tarihli anlaşmanın 15. maddesinde, alıcının hiçbir şekilde Samsun Limanından Rusya limanlarına sefer yapamayacağı ve bu konuda taahhütname vereceği belirtilmiş; bu anlaşma hükmüne dayanılarak alıcının verdiği taahhütnamede, anlaşmada yer verilen hükmün ihlal edilmesi halinde 1.000.000 ABD Dolarının tazminat olarak ödeneceği kabul edilmiştir.

Görüldüğü üzere söz konusu anlaşma ve taahhütname alıcının değil, satıcının haklarının korunmasına yöneliktir.

Oysa, bir yan sınırlama kapsamında getirilecek rekabet yasakları, bir teşebbüsün tamamen ya da kısmen veya sadece belli bir malvarlığının devredildiği hallerde, alıcının korunması için satıcıya getirilen yasaklardır. Burada satıcıya rekabet yasağı getirilmesindeki amaç, maddi varlıklar ile satıcının geliştirdiği ticari itibar ve maddi olmayan varlıkların tüm değeriyle alıcıya geçmesini sağlamaktır. Çünkü, rekabet yasağının yokluğunda satıcı eski müşterilerini çekebileceğinden alıcı devralmayı gerçekleştirilmekte isteksiz davranabilecektir. Böyle bir durumda, satıcıya getirilecek rekabet yasağı satışın istenen sonucu doğurması noktasında olumlu etkiye sahip olabilmektedir. Dolayısıyla, yan sınırlama satıcıyı değil, alıcıyı korumaya yönelik rekabet yasağı öngörmelidir.

Bu nedenle; alıcının yerine satıcının korunmasına yönelik düzenlemeler yan sınırlama sayılmamakta ve 4054 sayılı Kanunun 4. ve 6. maddeleri kapsamında değerlendirilebilmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/863
Karar No : 2013/1159

İncelenen olayda ise, yan sınırlamayla ilgili olarak yukarıda belirtilen genel prensibin aksine satıcı tarafından alıcıya getirilmiş olan bir "ters rekabet yasağı" söz konusu olduğundan, anılan anlaşma ve taahhütname ile alıcıya getirilen rekabet yasağının süresi ne olursa olsun , yan sınırlama olarak kabul edilebilmesi hukuken olanaklı değildir.

Açıklanan nedenlerle davacının temyiz isteminin REDDİNE, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 09/01/2009 günlü, E:2006/1603, K:2009/111 sayılı kararının yukarıda yer verilen açıklamanın eklenmesi suretiyle ONANMASINA, kullanılmayan 25,60 TL. harcın istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 01/04/2013 gününde esasta oybirliği, gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Sinan
YÖRÜKOĞLU

Üye
Halide Ayfer
ÖZDEMİR
(X)

Üye
Nüket
YOKLAMACIOĞLU

Üye
Namik Kemal
ERGANİ

Üye
Nalan
TERZİ

Üye
Kadir
ÖZKAYA

Üye
Şaban
IŞIK

Üye
İbrahim
ALİUSTA

Üye
Halil
ÇIRAK

Üye
Mustafa
GÖKÇEK

Üye
Vahit
BEKTAŞ

Üye
Mehmet
ÇELİK

Üye
Orhan
BOYRAZ

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Prof. Dr. Ali Dursun
ULUSOY

Üye
Fatih
ÇİHANGİR

T.C.
DANIŞTAYI
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/863
Karar No : 2013/1159

GERKÇEDE KARŞI OY

X- Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen karar ve gerekçesi hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen hususlar anılan kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmamaktadır.

Bu nedenle, Daire kararının aynen onanması gerektiği oyuyla, kararın açıklama yapılarak onanmasına ilişkin kısmına katılmıyorum.

Üye
Halide Ayfer
ÖZDEMİR

h